

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA KLASY 8.**

1. Przedmiotem oceny z języka polskiego są:

- opanowane wiadomości przewidziane w programie nauczania;
- postawa ucznia - jego aktywność.

2. Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych Wewnętrznszkolnego Systemu Oceniania.

3. Na ocenę semestralną składają się następujące oceny cząstkowe:

- za czytanie tekstu ze zrozumieniem;
- za prace klasowe (w tym testy, sprawdziany, klasówki oraz prace pisemne wykonywane na zajęciach);
- ze stosowania w praktyce zasad pisowni (dyktando);
- za pisemne prace domowe;
- z nauki o języku;
- inne oceny :

* wygłaszanie tekstów z pamięci, praca na lekcji, prowadzenie zeszytu przedmiotowego; **udział i osiągnięcia w konkursach polonistycznych skutkuje podwyższeniem oceny semestralnej.**

Najważniejsze są oceny:

- ze sprawdzianów, zadań klasowych, kartkówek oraz prac pisemnych wykonywanych na lekcjach;

Druga z kolei kategoria ważności to oceny z:

- pracy na lekcjach (w grupach oraz praca samodzielna), aktywności oraz zadań domowych – są to oceny wspomagające (mogą zarówno podwyższyć, jak i obniżyć ocenę semestralną lub/i roczną).

4. Ocena śródroczna i końcowa:

- z każdej formy sprawdzania wiadomości nauczyciel wystawia jedną ocenę. Ocena ta jest jednocześnie informacją dla ucznia, jego rodziców i nauczyciela w jaki sposób uczeń opanował dany dział kształcenia;
- ocena semestralna jest oceną ważoną wszystkich ocen;
- ocena roczna obejmuje osiągnięcia uczniów z I , II półroczna;
- ocena „proponowana” może ulec zmianie (zarówno podwyższeniu, jak i obniżeniu) jeżeli uczeń zmieni swój stosunek do przedmiotu i nadrobi zaległości.

5. Ocena prac pisemnych z języka polskiego.

Rodzaje prac	Sposób oceniania
Testy zamknięte, testy otwarte, sprawdziany, kartkówki, prace pisemne, zadania domowe.	Zgodnie ze skalą procentową: 100 – 99% - zadanie dodatkowe (jeśli jest) - celujący 98 – 90% - bardzo dobry 89 – 75% - dobry 74 – 50% - dostateczny 49 – 30% - dopuszczający 29 – 0% - niedostateczny
Dyktanda	0 błędów - celujący 1 błąd - bardzo dobry 2 – 3 błędy – dobry 4 błędy – dostateczny 5 – 6 błędów – dopuszczający 7 i więcej błędów – niedostateczny

	UWAGI: błędy pierwszorzędne dotyczą pisowni z „ó, u, ż, rz, ch, h” 3 błędy drugorzędne (pisownia z „nie”, wielka i mała litera, „ę, em, en” itp.) = 1 błąd pierwszorzędny 3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd pierwszorzędny.
Praca w grupach	Wkład w pracę (obserwacja nauczyciela) 0 – 3 punkty Umiejętność pracy w grupie (relacje interpersonalne) 0 – 3 punkty Wynik pracy (prezentacja ustna lub graficzna) 0 – 3 punkty 9 punktów – bardzo dobry 7 – 8 punktów – dobry 6 punktów – dostateczny 4 – 5 punkty – dopuszczający 0 – 3 punkty – niedostateczny

prace klasowe (pisemne formy wypowiedzi), zadania domowe (wypracowania)	Maksymalnie 7 punktów, na które składa się: 0-3 p. – treść (poprawność merytoryczna, zrozumienie tematu (w przypadku niespełnienia tego kryterium uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną); budowa pracy (trójdzielność, akapity, prawidłowy i czytelny zapis, odpowiednia długość) 0-1 p. – styl 0-1 p. – język 0-1p. – poprawność ortograficzna 0-1 p. – poprawność interpunkcyjna 7p.- 100%- celujący 6p.- 86%- bardzo dobry 5p.- 71%- dobry 4p.-57%- dostateczny 3p.- 43%- dopuszczający 2p.-1p.- 28%- 14%- niedostateczny
--	--

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
podręcznik NOWE Słowa na start!

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Ja w społeczeństwie	• opisać obraz • wymienić barwy użyte przez malarza	• omówić znaczenie zastosowanych przez malarza proporcji pomiędzy ludźmi a budynkami	• zinterpretować znaczenie barw	• zinterpretować sposób ukazania społeczności miejskiej na obrazie • wyrazić swoją opinię na temat obrazu	• porównać obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi miasto
3. Twórca i jego czasy. Melchior Wańkowicz	• wymienić najważniejsze elementy biografii Melchiora Wańkowicza	• scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza	• wskazać elementy autobiograficzne w książce <i>Ziele na kraterze</i>	• scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza	• wypowiedzieć się o wydarzeniach historycznych współczesnych autorowi
4. Na tropach tradycji – Melchior Wańkowicz, Ziele na kraterze (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentu utworu • przedstawić bohaterów fragmentu utworu	• scharakteryzować bohaterów obu fragmentów utworu	• omówić sposób prezentacji dworu pana Pisanki	• przedstawić <i>świat znikający</i> polskiej szlachty z punktu widzenia narratora	• stworzyć opis interesującego miejsca w swoim regionie
5. Odpowiedzialność za słowo – Melchior Wańkowicz, Tędy i owędy (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu, reportaż</i> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • przedstawić bohaterów fragmentu utworu • wskazać zadania researchera	• scharakteryzować bohaterów fragmentu • przedstawić sposób pracy dziennikarza w czasopiśmie „Time”	• wyliczyć i omówić problemy, z którymi zetknęła się Marta podczas wykonywania powierzonego zadania	• zinterpretować sformułowaną przez ojca Marty puentę • wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenia i określić ich funkcje w tekście	• podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji
6.	• zreferować treść wiersza	• określić funkcję	• wskazać elementy	• zinterpretować wymowę	• omówić sposób

Być razem	• określić rodzaj literacki • wskazać podmiot liryczny	zwrotów do adresata • opisać emocje wyrażane przez podmiot liryczny	tworzące atmosferę spotkania bliskich osób • omówić funkcję skonstrastowania dwóch przestrzeni: na zewnątrz i w środku przy stole	wiersza • przedstawić swoje spostrzeżenia dotyczące tworzenia atmosfery podczas spotkania bliskich sobie osób	przedstawienia spotkania bliskich w wybranym tekście kultury
7. Ludzie wobec ludzi	• zreferować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych ludożerców	• zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia słowa <i>ludożerca</i> w utworze	• zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do rzeczywistości codziennej	• podjąć dyskusję na temat „ludożerców” w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: <i>Czy każdy ma w sobie ludożercę?</i>
8. Stereotypy	• zreferować treść wywiadu • omówić przynależność tekstu do gatunku prasowego	• wyjaśnić, w jaki sposób powstają stereotypy • omówić, w jaki sposób stereotypy wpływają na nasze zachowanie	• wskazać sytuacje, w jakich stereotypy mogą być groźne • wyjaśnić rolę indywidualnych kontaktów w zwalczaniu stereotypów	• zinterpretować znaczenie wyrażenia <i>mentalne szufladki</i> • odnaleźć elementy omówione w wywiadzie w rzeczywistości codziennej	• wskazać i omówić teksty kultury prezentujące stereotypowe traktowanie jakiejś grupy
9. Wykluczona – wpływ stereotypów na relacje między dziećmi	• zrelacjonować fragment powieści • wypowiedzieć się na temat narratora • określić czas i przestrzeń akcji	• scharakteryzować bohaterki występujące we fragmencie utworu • opisać relacje pomiędzy Jaelle a innymi uczennicami	• wyjaśnić, dlaczego Jaelle nie chciała się upodobnić do rówieśniczek ze szkoły	• wskazać stereotypy dotyczące społeczności rromskiej przedstawione we fragmencie utworu • przedstawić zdobyte za pomocą różnych źródeł informacje na temat społeczności rromskiej • podjąć dyskusję na temat problemów z zaakceptowaniem czyjejś inności	• wypowiedzieć swoje zdanie na temat przyczyn wrogości wobec obcych • opisać wybrany stereotyp narodowy • przedstawić inny tekst kultury podejmujący temat Romów
10. Czasy nietolerancji	• wyjaśnić pojęcia: <i>fasyzm</i>, <i>rasizm</i> • zrelacjonować treść	• omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentu	• wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy’ego	• zinterpretować funkcję dziecięcej naiwności Rudy’ego dla wymowy	• zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • na podstawie dowolnych

	fragmentów utworu • określić rodzaj narracji	utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmencie utworu • scharakteryzować Rudy'ego	• omówić dialog pomiędzy ojcem a synem	fragmentu utworu	źródeł opracować kontekst historyczny fragmentu utworu
11. Być człowiekiem	• wyjaśnić pojęcia: <i>aforyzm, fraszka, paradoks</i> • omówić przynależność gatunkową utworów Jana Sztudyngera	• wyjaśnić znaczenie sentencji Stanisława Jerzego Leca • wyjaśnić prawdy życiowe zawarte we fraszkach Jana Sztudyngera	• zinterpretować tytuł zbioru • wskazać paradoksy we fraszkach Jana Sztudyngera i omówić je	• odnieść uniwersalne prawdy zawarte w aforyzmach i fraszkach do swojego doświadczenia	• odnaleźć odzwierciedlenie jednej z prawd zawartych we fraszkach lub aforyzmach w wybranym tekście kultury i omówić dostrzeżony związek
12. i 13. Perswazja – sztuka językowego wywierania wpływu	• wyjaśnić pojęcia: <i>perswazja, apel, sugestia, uzasadnienie, negocjacje, reklama, manipulacja, etyka słowa</i> • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić fazy negocjacji • wymienić sposoby nakłaniania w reklamie • wymienić elementy etyki słowa	• odnaleźć w podanych tekstach apel, sugestię i uzasadnienie • wymienić sposoby manipulacji • wskazać reklamy, które nakłaniają odbiorcę do konkretnego działania • wskazać wypowiedzi wykorzystujące manipulację	• skomponować wypowiedź perswazyjną na zadany temat • zanalizować hasła reklamowe pod kątem adresata • zanalizować wybrane reklamy pod kątem zabiegów manipulacyjnych	• przeprowadzić negocjacje zgodnie z podanym schematem • ułożyć hasła reklamowe, nakłaniające do konkretnego działania	• odnaleźć w reklamach i wypowiedziach polityków elementy manipulacji i zanalizować je • wygłosić publicznie mowę perswazyjną
14. Słowo pisane – historia, charakterystyka, funkcja	• przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii piśmiennictwa • wymienić gatunki wypowiedzi prasowej	• podzielić wypowiedzi pisemne na kategorie • rozpoznać gatunki wypowiedzi prasowej	• omówić język prasy • wymienić cechy dobrego tekstu prasowego	• zanalizować tekst prasowy według podanych kryteriów	• podjąć dyskusję na temat wad i zalet publikacji drukowanych oraz elektronicznych
15. O grzeczności w języku	• wymienić zasady porozumiewania się w grzeczny sposób	• dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata	• wskazać wypowiedzi, w których zostały złamane zasady grzeczności w	• sformułować wypowiedzi dostosowane do adresata	• sformułować oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie

	wymienić formy grzecznościowe		języku		zasady grzeczności
16., 17. Różne odmiany polszczyzny	- wymienić odmiany polszczyzny - wskazać różnice pomiędzy odmianą oficjalną a nieoficjalną polszczyzny - wyartykułować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową - zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową	- wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka - wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę języka, oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną	- wyjaśnić różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową języka - rozpoznać wypowiedzi zgodne z normą wzorcową i normą użytkową	stworzyć wypowiedzi zgodne z wzorcową odmianą języka	zanalizować wybrane przez siebie wypowiedzi publicystyczne pod kątem zgodności z normami językowymi
18. Podsumowanie wiadomości	- odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie - posłużyć się terminami i pojęciami: <i>literatura faktu, stereotyp, aforyzm, fraszka, formy grzecznościowe, polszczyzna ogólna, odmiana oficjalna, odmiana nieoficjalna</i>	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie uargumentować - uogólnić, podsumować i porównać	- wykorzystać bogate konteksty - sformułować i rozwiązać problem badawczy
19. Niepokoje egzystencjalne	opisać, co zostało przedstawione na obrazie	- omówić kompozycję dzieła - opisać krajobraz roztaczający się przed bohaterem obrazu	zinterpretować sposób przedstawienia bohatera	- zinterpretować znaczenie barw dla wymowy obrazu - wyjaśnić wymowę obrazu	omówić wybrany obraz Caspara Davida Friedricha
20. Twórca i jego czasy – Jan Kochanowski	- wyjaśnić pojęcia: <i>renesans, humanizm</i> - wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego	- scharakteryzować twórczość Jana Kochanowskiego - omówić okoliczności powstania cyklu <i>Trenów</i>	wskazać cechy charakterystyczne renesansu	przedstawić specyfikę <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego	w kontekście biografii i twórczości Jana Kochanowskiego omówić rzeźbę Zygmunta Trembeckiego

21., 22. Wobec śmierci – o Trenach Jana Kochanowskiego (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić pojęcia: <i>tren</i>, <i>porównanie homeryckie</i>, <i>puenta</i>, <i>przeobrażenie</i>, <i>symbol</i>, <i>peryfraza</i> • zrelacjonować treść trenów • określić rodzaj liryki każdego z utworów • wskazać adresatów wymienionych na początku <i>Trenu I</i>, <i>VII</i> i <i>VIII</i> • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny w <i>Trenie VIII</i>	Tren I • wyjaśnić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję Tren V • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony Tren VII • określić funkcję odwołania do ubiorów córki • omówić funkcję wykrzyknienia w puencie utworu	Tren I • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka • omówić funkcję pytania retorycznego w zakończeniu utworu Tren V • zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika • zinterpretować znaczenie pytania retorycznego w puencie utworu Tren VII • omówić funkcję zdrobnień • zinterpretować dwójakie znaczenie słowa <i>skrzynka</i>, użytego utworze Tren VIII • zinterpretować funkcję kontrastu w ukazaniu domu: przed i po śmierci Urszuli	Tren I • zinterpretować znaczenie puenty • zinterpretować wymowę utworu Tren V • zinterpretować wymowę utworu Tren VII • zinterpretować wymowę utworu • porównać omówione treny i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego	• omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego
23. W zaświatach – kontekst interpretacyjny do Trenów	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny w wierszu	• opisać sytuację liryczną • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać wizję zaświatów przedstawioną w wierszu	• wskazać peryfrazę i określić jej funkcję • omówić sposób, w jaki został przedstawiony Bóg	• zinterpretować puentę wiersza	• wypowiedzieć się na temat uniwersalnej prawdy o człowieku zawartej w wierszu • omówić wizję zaświatów przedstawione w wybranych tekstach kultury

24. Tęsknota pielgrzyma	• wyjaśnić pojęcia: <i>hymn</i>, <i>refren</i>, <i>anafora</i> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • nazwać emocje towarzyszące podmiotowi lirycznemu • określić funkcję adresata • określić miejsce, w którym znajduje się podmiot liryczny oraz jego położenie względem domu	• scharakteryzować obraz Boga wylaniający się z utworu • określić przyczyny smutku podmiotu lirycznego	• omówić funkcję refrenu i anafory • zinterpretować wymowę wiersza	• omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
25. List do Boga	• zrelacjonować treść fragmentu utworu • określić narrację fragmentu utworu	• scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu • określić temat przewodni fragmentu utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę • wskazać cechy listu we fragmencie utworu	• podjąć spekulacje na temat celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą	• wypowiedzieć się na temat języka, jakim posługują się bohaterowie	• odnaleźć konteksty i nawiązania
26. Korzyści z przemijania	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję	• postawić tezę interpretacyjną • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej rzeczywistości • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu	• zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • zanalizować obraz miłości przedstawiony w wierszu	• omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
27.	• wyjaśnić pojęcie <i>ironia</i>	• wskazać środki	• postawić tezę	• sformułować	• podjąć dyskusję na temat

Przepis na życie	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	stylistyczne • omówić stosunek osoby mówiącej do formułowanych wskazówek • wskazać w wierszu ironię	interpretacyjną • określić funkcje użytych środków stylistycznych • wypowiedzieć się na temat osoby, która stosowałaby się do wymienionych porad	rzeczywisty katalog zasad, którymi powinien się kierować człowiek	konsekwencji postawy nonkonformistycznej
28. Wyrażanie opinii	• wyjaśnić pojęcia: <i>opinia, informacja</i> • wymienić zasady, które powinny być przestrzegane podczas wyrażania opinii	• wyjaśnić różnicę pomiędzy opinią a informacją • odróżnić informację od opinii	• sporządzić notatkę zawierającą informacje	• sformułować opinie wraz z uzasadnieniem	
29. Muzyka	• zrelacjonować rozwój muzyki na poszczególnych etapach historii kultury • wymienić elementy języka muzyki	• wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej	• omówić rolę muzyki w wybranym filmie • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów	• zastosować elementy języka muzyki do analizy wybranego utworu	• stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka bądź gatunku muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla swojego regionu
30. Języki środowiskowe i zawodowe	• wyjaśnić pojęcia: <i>języki środowiskowe, języki zawodowe, kolokwializmy, profesjonalizmy</i>	• odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych • wskazać kolokwializmy w podanym tekście	• wymienić przykłady języków środowiskowych języków i zawodowych • wymienić cechy gwary uczniowskiej	• rozpoznać podane rodzaje języków środowiskowych	• stworzyć dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego
31. Dialekty i gwary	• wyjaśnić pojęcia: <i>dialekt, gwara</i> • wymienić istniejące w Polsce dialekty	• wskazać różnice pomiędzy gwarą a dialektem	• w podanych przykładach wskazać różnice pomiędzy gwarą a językiem ogólnonarodowym	• przekształcić tekst gwarowy na ogólnopolski	• stworzyć minisłownik wybranej gwary
32. O stylu wypowiedzi	• wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie • zreferować podstawową	• wymienić cechy każdego ze stylów • wymienić szczegółowe zasady dobrego stylu	• rozpoznać styl podanej wypowiedzi • skorygować błędy stylistyczne w podanym	• stworzyć tekst w wybranym stylu	

	zasadę dobrego stylu		tekście		
33. , 34. Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>porównanie homeryckie, tren, peryfrazą, wyrażanie opinii, języki środowiskowe, języki zawodowe, dialekty, gwara, style wypowiedzi</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystywać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
35. Wzorce	• wyjaśnić pojęcia: <i>wzorzec, kompozycja fotografii</i> • opisać, co znajduje się na zdjęciu	• omówić kompozycję zdjęcia	• wskazać elementy pracy lekarza, które zostały wyeksponowane na zdjęciu	• wypowiedzieć swoją opinię na temat fotografii i uzasadnić ją	• wyjaśnić, kim był Zbigniew Religa
36. Twórca i jego czasy – Aleksander Kamiński	• wyjaśnić pojęcia: <i>harcerstwo, literatura podziemna</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Aleksandra Kamińskiego	• omówić kontekst historyczny twórczości Aleksandra Kamińskiego	• wyjaśnić genezę powstania <i>Kamieni na szaniec</i>	• przedstawić znaczenie <i>Kamieni na szaniec</i> dla współczesnych autorowi odbiorców	• wypowiedzieć się na temat literatury podziemnej w okupowanej Polsce
37., 38., 39., 40., 41. Aleksander Kamiński, Kamienie na szaniec (lektura obowiązkowa)	Do fragmentu utworu: • zrelacjonować treść fragmentu utworu Do całości utworu: • wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Szare Szeregi, sabotaż, dywersja, literatura faktu</i> • zrelacjonować treść książki • określić rodzaj narracji • zrelacjonować przebieg	Do fragmentu utworu: • omówić świat przedstawiony we fragmencie utworu • scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu Do całości utworu: • omówić świat przedstawiony • opisać rzeczywistość okupowanej Warszawy	Do fragmentu utworu: • wyjaśnić, dlaczego Rudy czuł się szczęśliwy pomimo dojmującego bólu i świadomości zbliżającej się śmierci Do całości utworu: • wypowiedzieć się na temat specyfiki pokolenia, do którego należeli bohaterowie • wskazać cechy gawędy	Do fragmentu utworu: • w kontekście danego fragmentu utworu zinterpretować tytuł utworu Do całości utworu: • podjąć dyskusję na temat celowości przeprowadzenia akcji pod Arsenalem w świetle jej skutków • podjąć dyskusję na temat	• porównać sposób ukazania akcji pod Arsenalem oraz jej skutków w książce Aleksandra Kamińskiego oraz w filmie w reżyserii Roberta Glińskiego

	akcji pod Arsenalem	- wymienić i scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych - opisać perypetie bohaterów działających w małym sabotażu i w dywersji	harcerskiej i literatury faktu	ówczesnego i współczesnego rozumienia słowa <i>patriotyzm</i>	
42., 43. Twardy charakter	- wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu, alianci</i> - zrelacjonować treść fragmentu utworu	- wypowiedzieć się na temat narratora - scharakteryzować Kazimierza Daszewskiego	wskazać cechy gatunkowe utworu	omówić kontekst historyczny utworu	porównać postawy Kazimierza Daszewskiego oraz bohaterów <i>Kamieni na szaniec</i>
44. Geniusz czarodziejski	zrelacjonować treść fragmentów utworu	wymienić słabe i mocne strony charakteru Steve'a Jobsa	omówić stosunek autora tekstu do opisywanego bohatera	podjąć dyskusję na temat pożądanых cech lidera	przedstawić wybraną postać, która wykazuje cechy dobrego lidera
45. Czy można być świętym?	- wyjaśnić pojęcie <i>apostrofa</i> - zrelacjonować treść wiersza - określić rodzaj liryki - wskazać adresatów wiersza	wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	- postawić tezę interpretacyjną - wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję	zinterpretować wymowę wiersza	przedstawić sylwetkę św. Franciszka z Asyżu
46. Zbuntowany	- wyjaśnić pojęcie <i>idealizm</i> - zrelacjonować treść fragmentów - określić rodzaj narracji	- scharakteryzować głównego bohatera - określić stany emocjonalne rozmawiających postaci - wskazać powody wydalenia bohatera ze szkoły	- omówić stosunek bohatera do rzeczywistości - wskazać w bohaterze cechy idealisty	zinterpretować marzenie chłopaka dotyczące jego przyszłości	omówić wybrane dzieło filmowe przedstawiające motyw buntu młodych ludzi
47. Ratować innych	- wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i> - zrelacjonować treść wywiadu	- wyjaśnić, czym dla bohatera wywiadu jest rodzina - wskazać elementy	omówić konsekwencje, jakie poniósł Stanisław Trojanowski w wyniku akcji ratowniczej	zinterpretować rozmowę strażaka z synem	przybliżyć wydarzenia, które rozegrały się w Nowym Jorku 11 września 2001 roku

		obyczajowości strażaków • przedstawić wartości, jakimi kierowali się strażacy			
48. Po co nam autorytety?	• wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i> • zrelacjonować treść wywiadu	• wyliczyć zasady, którymi warto się kierować podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru	• omówić rolę autorytetu we współczesnym świecie • zanalizować wywiad pod kątem sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	• podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat traktowania celebrytów jako autorytety	• przedstawić swój autorytet i uzasadnić wybór
49., 50. Sprawozdanie z filmu i spektaklu	• wymienić elementy, które powinny się znaleźć we wstępie, w rozwinięciu i w zakończeniu sprawozdania	• stworzyć plan sprawozdania ostatnio obejrzanego filmu lub spektaklu	• wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia sprawozdania	• stworzyć pisemne sprawozdanie z filmu bądź spektaklu	
51., 52. Recenzja	• wymienić elementy, z których składa się recenzja • odróżnić recenzję od sprawozdania	• stworzyć plan recenzji	• wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia recenzji	• ocenić poszczególne elementy dzieła • stworzyć recenzję wybranego filmu	
53. Telewizja	• zrelacjonować etapy rozwoju telewizji • wskazać momenty przełomowe w rozwoju telewizji • podać przykłady gatunków telewizyjnych	• scharakteryzować wybrane programy telewizyjne	• omówić specyfikę języka przekazu telewizyjnego	• ocenić wybrany program telewizyjny według podanych kryteriów • porównać różne przykłady tego samego gatunku telewizyjnego	• wypowiedzieć się na temat roli telewizji w życiu swoich rówieśników • podjąć dyskusję na temat jakości i funkcji reklam telewizyjnych • przygotować prezentację na temat swojego ulubionego serialu
54. Treść i zakres wyrazu	• wyjaśnić pojęcia: <i>treść wyrazu</i> , <i>zakres wyrazu</i> • odróżnić treść od zakresu wyrazu	• wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu	• porównać treść i zakres wyrazu w podanych przykładach	• podane wyrazy zastąpić słowami o bogatszej treści • podane wyrazy zastąpić słowami o szerszym	

				zakresie	
55. Rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie	• wyjaśnić pojęcia: <i>synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, eufemizm</i>	• zastąpić podane wyrazy synonimami • podać antonimy do danych wyrazów	• wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami • wyjaśnić znaczenie podanych eufemizmów	• podać różne znaczenia danych wyrazów	
56. Neologizmy i archaizmy	• wymienić rodzaje neologizmów i zapożyczeń	• podzielić neologizmy na kategorie • odnaleźć neologizmy w tekście	• wyjaśnić znaczenie podanych neologizmów	• wskazać archaizmy w przysłowiach i wyjaśnić ich znaczenie	
57., 58. Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>wojenna literatura faktu, apostrofa, sprawozdanie z filmu i spektaklu, recenzja, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, neologizmy, archaizmy</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystywać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
59. Polskość	• podać informacje na temat Wystaw Światowych EXPO • opisać Pawilon Polski	• opisać tradycyjne i nowoczesne elementy Pawilonu Polskiego	• określić związek wzornictwa budynku z Polską i polskością • wypowiedzieć się na temat wartości związanych z polskością, jakie warto promować za granicą		
60. Twórca i jego czasy.	• wyjaśnić pojęcia: <i>szlachta, Wielka</i>	• scharakteryzować twórczość Adama	• omówić genezę <i>Pana Tadeusza</i>	• wymienić cechy epopei obecne w <i>Panu Tadeuszu</i>	• zanalizować obraz Dietricha Montena

Adam Mickiewicz	<i>Emigracja, epopeja narodowa</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza	Mickiewicza			
61., 62., 63., 64., 65. i 66. Adam Mickiewicz, Pan Tadeusz (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić pojęcia: <i>epopeja, inwokacja, szlachta, dworek szlachecki, komizm, ironia</i> Do fragmentu utworu: • zrelacjonować treść fragmentu • wskazać adresatów inwokacji Do całości utworu: • zrelacjonować treść utworu • wymienić obyczaje szlacheckie opisane w utworze	Do fragmentu utworu: • wypowiedzieć się na temat narratora fragmentu utworu Do całości utworu: • opisać strukturę społeczną szlachty polskiej • scharakteryzować Jacka Soplicę, Hrabiego, Sędziego i Gerwazego • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela • wymienić cechy gatunkowe utworu	Do fragmentu utworu: • wskazać, w jaki sposób inwokacja nawiązuje do tradycji eposu homeryckiego Do całości utworu: • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia społeczności dobrzyńskiej • wskazać komizm w sposobie przedstawienia niektórych bohaterów	Do fragmentu utworu: • zanalizować sposób przedstawienia ojczyzny w inwokacji • zanalizować elementy wystroju dworku szlacheckiego w kontekście tradycji i patriotyzmu Do całości utworu: • podjąć dyskusję na temat zalet i wad szlachciców przedstawionych w utworze • zinterpretować częste pojawianie się w utworze słowa <i>ostatni</i> • zinterpretować tytuł utworu	• omówić kontekst historyczny, w jakim powstało dzieło, oraz kontekst historyczny wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć dyskusję na temat przyczyn określenia dzieła Mickiewicza epopeją narodową, skoro opisana została tam tylko jedna warstwa społeczna • porównać tekst Adama Mickiewicza z reżyserską wizją Andrzeja Wajdy
67. Polski patriotyzm	• wyjaśnić pojęcia: <i>martyrologia, postawa obywatelska</i> • zrelacjonować treść wywiadu	• wymienić cechy nowoczesnego patriotyzmu	• wskazać źródła tradycyjnego pojmowania patriotyzmu • porównać patriotyzm tradycyjny i patriotyzm nowoczesny w kontekście współczesnej rzeczywistości	• sformułować definicję współczesnego patriotyzmu	• podjąć dyskusję na temat postaw patriotycznych
68. Twórca i jego czasy.	• wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i>	• przedstawić okoliczności powstania <i>Szyfów</i>	• przedstawić tematy poruszane w utworze	• omówić kontekst społeczno-historyczny	

Stefan Żeromski	wymienić najważniejsze etapy życia Stefana Żeromskiego	<i>prac</i>		twórczości Żeromskiego	
69., 70., 71., 72., 73. Stefan Żeromski, Syzyfowe prace (lektura obowiązkowa)	Do fragmentu utworu: - wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i> - zrelacjonować fragment powieści Do całości utworu: - wyjaśnić pojęcia: <i>zabory, rusyfikacja</i> - zrelacjonować treść powieści	Do fragmentu utworu: - scharakteryzować Bernarda Żygiera Do całości utworu: - omówić świat przedstawiony - scharakteryzować Marcina Borowicza i Andrzeja Radka - wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści	Do fragmentu utworu: - wypowiedzieć się na temat przyczyn lekceważenia przez uczniów lekcji języka polskiego Do całości utworu: - przedstawić sytuację społeczeństwa polskiego po powstaniu styczniowym - omówić sposoby walki z rusyfikacją przedstawione w utworze - zinterpretować tytuł powieści	Do fragmentu utworu: - omówić i zanalizować reakcje uczniów na recytację <i>Reduty Ordona</i> Do całości utworu: - zanalizować skutki zabiegów rusyfikacyjnych - przedstawić postawy członków polskiej społeczności wobec działań zaborców i zanalizować ich przyczyny	podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowywania tożsamości narodowej
74. Polska moim domem	- wyjaśnić pojęcie <i>superbohater</i> - zrelacjonować treść utworu	- wymienić cechy Kapitana Polski - wyjaśnić pochodzenie nazwy <i>Kapitan Polska</i>	- omówić sposób przedstawienia Polski w utworze - wyjaśnić funkcję nawiązania do wydarzeń z historii Afryki	zinterpretować wymowę utworu	porównać przedstawionego w utworze Kapitana Polskę do Kapitana Ameryki
75. Oczami obcokrajowca	zrelacjonować treść fragmentu	wymienić rytuały związane z polską gościnnością	- opisać różnice pomiędzy mentalnością niemiecką a polską - wypowiedzieć się na temat stylu fragmentu utworu	zanalizować przyczyny komizmu poszczególnych fragmentów	- podjąć dyskusję na temat różnic w mentalności przykładowych narodowości - podjąć dyskusję na temat stereotypowego postrzegania mentalności innych narodowości
76.	wyjaśnić pojęcia:	wypowiedzieć się na	postawić tezę	zinterpretować	przytoczyć i omówić

Tęsknota za Polską	<i>emigracja, mała ojczyzna</i> • zrelacjonować treść piosenki	temat podmiotu lirycznego • porównać rzeczywistość londyńską i lwowską	interpretacyjną • wskazać wyrazy nacechowane emocjonalnie i omówić ich funkcję • wyjaśnić funkcję użycia regionalizmów w utworze	przesłanie utworu	wybrany tekst kultury poruszający temat małej ojczyzny
77., 78. i 79. Przemówienie	• wymienić cechy różnych rodzajów przemówień • wymienić elementy niezbędne do przygotowania przemówienia	• przedstawić elementy, z których powinno się składać dobrze skomponowane przemówienie • przygotować plan przemówienia	• wyliczyć strategie zdobycia przychylności słuchaczy, sposoby prezentacji argumentów i formułowania zakończenia przemówienia	• zanalizować przykładowe przemówienia pod kątem tematu i stosowanych strategii • wygłosić przemówienie	
80. Komiks	• przedstawić historię komiksu	• omówić język komiksu • przedstawić różnice pomiędzy komiksem amerykańskim a komiksem europejskim	• przedstawić wybrany komiks i ocenić go według podanych kryteriów	• porównać wybrane komiksy i ocenić je według podanych kryteriów	• stworzyć projekt komiksu • przedstawić film inspirowany komiksem i omówić jego specyfikę
81. i 82. Odmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	• wymienić odmienne części mowy	• scharakteryzować odmienne części mowy • określić cechy charakterystyczne deklinacji trudnych rzeczowników	• odnaleźć nieosobowe formy czasownika w tekście i określić je • dokonać właściwej deklinacji rzeczowników • właściwie odmienić i stopniować przymiotniki	• właściwie określić formy czasownika osobowego • właściwie określić formy zaimków i poprawnie je stosować • właściwie nazywać rodzaje liczebników	
83. Nieodmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	• wymienić nieodmienne części mowy	• scharakteryzować nieodmienne części mowy • wskazać spójniki, przed którymi stawiamy przecinek	• wskazać przysłówki, które podlegają stopniowaniu	• rozpoznać nieodmienne części mowy	
84. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• wymienić części mowy pisane łącznie z partykułą <i>nie</i>	• zastosować poznane zasady w praktyce	• skorygować tekst pod względem pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi	• stworzyć tekst, stosując różne części mowy z partykułą <i>nie</i>	

	• wskazać, które części mowy pisze się rozdzielnie z partykułą <i>nie</i>		częściami mowy		
85., 86. Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>epopeja, inwokacja, przemówienie, odmienne części mowy, nieodmienne części mowy</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
87. Utopie	• wyjaśnić pojęcie <i>kadr</i> • opisać, co widzi na fotografii	• omówić kompozycję kadru	• wskazać elementy fantastyczne na fotografii	• zinterpretować kolorystykę i światło na fotografii • zinterpretować wymowę kadru	• wypowiedzieć się na temat filmu <i>Kraina jutra</i>
88. Prawdziwa utopia	• zrelacjonować treść fragmentu utworu	• wymienić zasady panujące w Utopii	• porównać funkcjonujący w Utopii system społeczny ze znanym mu rzeczywistym systemem	• podjąć dyskusję na temat tego, dlaczego do rzeczywistości codziennej nie można wprowadzić systemu obowiązującego w Utopii	• podjąć dyskusję na temat życia w świecie idealnym
89. Moralność a prawo	• wyjaśnić pojęcie <i>antyutopia</i> • zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem	• wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w opisywanym świecie	• wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem	• stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii przedstawionych w tekstach kultury
90. Utopia a szczęście	• zrelacjonować treść fragmentów utworu	• omówić świat przedstawiony w utworze • scharakteryzować społeczność Następnich • przedstawić stosunek	• zinterpretować zachowanie Stana pod koniec fragmentu utworu	• wskazać pozytywne i negatywne aspekty sposobu życia w Zagrodzie	• stworzyć opowiadanie, opisujące jeden dzień w Zagrodzie • podjąć dyskusję na temat zacytowanego przez Stana

		bohaterów do Następných			zдания
91. Idealne społeczeństwo	• wyjaśnić pojęcia: <i>alegoria, utopia</i> • zrelacjonować treść fragmentów utworu	• scharakteryzować Boxera • omówić zachowanie kota i klaczy	• wskazać cechy utopii w początkowym opisie farmy • wyjaśnić przyczyny dystansu osła Benjamina w stosunku do powszechnego szczęścia	• omówić kontekst historyczny utworu • określić funkcję knura Napoleona dla wymowy fragmentu utworu	• zinterpretować plakat filmowy • omówić analogie pomiędzy historią Rosji sowieckiej a wydarzeniami opisanymi w <i>Folwarku zwierzęcym</i>
92. Odzyskać raj	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne	• postawić tezę interpretacyjną • określić funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować znaczenie próśb podmiotu lirycznego	• zinterpretować wymowę utworu	• omówić wybrany tekst kultury opisujący sposób postrzegania świata przez osobę pogrążoną w żałobie
93. Człowiek idealny	• wyjaśnić pojęcie <i>science fiction</i> • zrelacjonować fragment powieści • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony w utworze • wyjaśnić, na czym polegał eksperyment opisany we fragmencie oraz dlaczego się nie powiódł	• wskazać cechy pozwalające zaliczyć powieść do gatunku <i>science fiction</i>	• podjąć dyskusję na temat czynników kształtujących charakter człowieka	• wyjaśnić pojęcie <i>genetyka</i>
94. Scenariusz filmowy	• wyjaśnić pojęcie <i>didaskalia</i> • wymienić elementy wchodzące w skład scenariusza	• wybrać scenę z dowolnej książki, która nadaje się na scenariusz	• zredagować nagłówki scen i wskazówki sceniczne	• stworzyć przekonujące dialogi • nadać gotowemu scenariuszowi odpowiedni kształt graficzny	
95. Film	• przedstawić najważniejsze momenty w historii kina • wyjaśnić pojęcia: <i>kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i>	• podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych	• wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków	• zanalizować język filmu w wybranym dziele • ocenić wybrane dzieło filmowe według podanych kryteriów	• przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej

					konwencji gatunkowej
96., 97. Wypowiedzenie i jego części – powtórzenie wiadomości	- wymienić główne i drugorzędne części zdania - podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań - rozpoznać w tekście równoważniki zdań	- wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu - odnaleźć w tekście drugorzędne części zdania	określić właściwy szyk przydawki w zdaniu	- uzupełnić zdania przydawkami w odpowiednim szyku - dokonać rozbioru logicznego zdania	
98., 99. Zdanie złożone i zdanie wielokrotnie złożone – powtórzenie wiadomości	- wymienić rodzaje zdań podrzędnie złożonych - wymienić rodzaje zdań współrzędnie złożonych	- przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdania - rozpoznać rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie - wymienić zasady stosowania przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie	- przekształcić zdania pojedyncze w zdania złożone - podzielić zdania złożone współrzędnie na zdania składowe	- przeredagować tekst ze zbyt rozbudowanymi zdaniami złożonymi - sporządzić wykres zdania złożonego	
100., 101. Podsumowanie wiadomości	- odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie - posłużyć się terminami i pojęciami: <i>alegoria, scenariusz filmowy, części zdania, wypowiedzenie, wypowiedzenie złożone</i>	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie uargumentować - uogólnić, podsumować i porównać	- wykorzystać bogate konteksty - sformułować i rozwiązać problem badawczy
102. Życiowe wybory	- wyjaśnić pojęcia: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> - opisać mural	wskazać motyw biblijny, do którego nawiązuje dzieło	- zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę - wyjaśnić tytuł muralu	zinterpretować wymowę dzieła	omówić wybrany przykład street artu
103. Twórca i jego czasy. Henryk Sienkiewicz	wymienić najważniejsze etapy życia Henryka Sienkiewicza	przedstawić genezę powieści <i>Quo vadis</i>	- wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza - omówić kontekst powstania powieści	przedstawić recepcję powieści <i>Quo vadis</i>	

			historycznych		
104., 105., 106., 107., 108. Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa)	Do fragmentu utworu: • wyjaśnić pojęcia: <i>pierwsi chrześcijanie</i>, <i>Cesarstwo Rzymskie</i> • zrelacjonować treść fragmentu Do całości utworu: • wyjaśnić pojęcie <i>powieść historyczna</i> • zrelacjonować treść powieści • określić rodzaj narracji	Do fragmentu utworu: • scharakteryzować Winicjusza i Petroniusza • wymienić wartości najważniejsze dla Rzymian Do całości utworu: • omówić świat przedstawiony • wskazać cechy powieści historycznej • scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać obyczajowość starożytnych Rzymian	Do fragmentu utworu: • opisać emocje, które targaly Winicjuszem Do całości utworu: • przedstawić konsekwencje, z którymi wiązał się wybór religii chrześcijańskiej • omówić sposób życia pierwszych chrześcijan • omówić przyczyny, przebieg i konsekwencje pożaru Rzymu • opisać przemianę wewnętrzną Winicjusza	Do fragmentu utworu: • porównać wiarę Rzymian i chrześcijan Do całości utworu: • zinterpretować tytuł powieści • przedstawić dwa sposoby pojmowania miłości w ujęciu antycznym i chrześcijańskim	• omówić wybraną adaptację <i>Quo vadis</i> • podjąć dyskusję na temat poświęcenia życia dla idei, w którą się wierzy • porównać pierwszych chrześcijan ze współczesnymi wyznawcami Jezusa z Nazaretu
109. Twórca i jego dzieło. Sławomir Mrożek	• wyjaśnić pojęcie <i>emigracja</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Sławomira Mrożka	• wymienić tematy, którymi Sławomir Mrożek zajmował się w swojej twórczości	• wypowiedzieć się na temat twórczości artysty • zaprezentować relacje przebywającego na emigracji Mrożka z krajem	• omówić sposób opisywania rzeczywistości w dziełach artysty	
110. Być kimś innym. Sławomir Mrożek, <i>Artysta</i> (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić pojęcie <i>alegoria</i> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratora • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa	• omówić alegoryczne znaczenie występujących postaci • wskazać elementy komizmu	• odnieść postawę Koguta do wyobrażenia na temat artysty • sformułować morał	• podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
111. Bez wyboru	• wyjaśnić pojęcia: <i>pokolenie</i>, <i>tragizm</i> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne	• postawić tezę interpretacyjną wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić kontekst	• zinterpretować funkcję kontrastów w wierszu • wyjaśnić, na czym polegał tragizm pokolenia, do którego należał	• podjąć dyskusję na temat sensu umierania za „wielkie sprawy” • przedstawić wybrany tekst kultury dotyczący

		• opisać, jak podmiot liryczny wyobraża sobie swoją przyszłość	historyczny utwór	Krzysztof Kamil Baczyński	tragizmu pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński
112. Trudna sytuacja	• zrelacjonować treść fragmentu utworu • nazwać rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony • scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią	• wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji	• porównać reakcje bohaterów fragmentu utworu na zaistniałą sytuację	• podjąć dyskusję na temat reakcji na sytuacje niezależne od nas
113. Iść własną drogą	• wyjaśnić pojęcia: <i>marzenie, los, Własna Legenda, przypowieść</i> • zrelacjonować treść fragmentów	• scharakteryzować głównego bohatera • wyjaśnić, dlaczego Król Salem przybył do młodzińca	• wskazać cechy przypowieści we fragmentach utworu • wymienić cechy człowieka kierującego się Własną Legendą	• omówić uniwersalną prawdę o człowieku przedstawioną we fragmencie utworu	• podjąć dyskusję na temat tego, co kieruje ludzkim życiem: wolny wybór, przypadek czy los?
114. Nie warto się buntować	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	• omówić relację pomiędzy podmiotem lirycznym a światem • omówić funkcje środków stylistycznych użytych w utworze • omówić konsekwencje buntu przedstawione w wierszu	• zanalizować przesłanie utworu	• podjąć dyskusję na temat konsekwencji zachowania „postawy wyprostowanej”
115. Podanie	• wyjaśnić pojęcie <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny się znaleźć na podaniu	• zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby	• skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie w zeszycie	• zredagować oficjalne podanie przy użyciu komputera z prośbą o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej	
116. Internet	• przedstawić historię internetu • wymienić gatunki wypowiedzi internetowych • wyjaśnić pojęcia	• omówić funkcję internetu	• wyjaśnić przyczynę popularności konkretnych serwisów internetowych • scharakteryzować język wypowiedzi internetowych	• przedstawić wybrany blog • wskazać korzyści i zagrożenia związane z internetem • ocenić wypowiedź	• podjąć dyskusję na temat sposobów chronienia prywatności w internecie • przedstawić swoje wyobrażenia na temat przyszłości internetu

	związane z rzeczywistością internetu			internetową według podanych kryteriów	
117., 118. Fonetyka – powtórzenie wiadomości	• wyjaśnić pojęcia: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim	• rozpoznać rodzaje głosek na przykładach • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • wskazać wyrazy, w których nastąpiło uproszczenie grupy spółgłoskowej • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe	• skorygować błędy w podziale wyrazów • poprawnie zaakcentować wyrazy stanowiące wyjątek od powszechnej reguły	• określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu	
119., 120. Słowotwórstwo – powtórzenie wiadomości	• wyjaśnić pojęcia: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, złożenia, zrosty</i> • wymienić kategorie słowotwórcze	• wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • utworzyć przymiotniki od rzeczowników • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny	• wskazać w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny • wskazać formant w wyrazie pochodnym • podkreślić w rodzinie wyrazów rdzeń i wskazać oboczności • rozpoznać złożenia i zrosty na podanych przykładach	• dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • utworzyć wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykresy rodziny wyrazów • omówić funkcję łącznika w przymiotnikach złożonych	
121., 122. Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>powieść historyczna, podanie, fonetyka, typy głosek, akcent, upodobnienia, uproszczenia, słowotwórstwo, wyraz</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystywać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy

	<i>pochodny, typy formantów, rodzina wyrazów, wyrazy złożone</i>				
123. Dostrzec piękno	• wyjaśnić pojęcie <i>sztuka współczesna</i> • opisać, co przedstawia obraz	• omówić kompozycję obrazu	• odnieść kompozycję obrazu do masowości obecnej we współczesnej kulturze	• podjąć dyskusję na temat współczesnej kultury • wypowiedzieć się na temat specyfiki sztuki współczesnej	• przygotować na podstawie wybranych źródeł prezentację na temat twórczości Warhola
124. Natura okiem poety	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki w wierszu Rymkiewicza	• wskazać opisy przejawów wiosny w treści wiersza • wskazać środki stylistyczne	• postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcje środków stylistycznych zastosowanych w wierszu • wskazać nawiązania biblijne	• zinterpretować funkcję światła w wierszu • omówić przesłanie wiersza	• stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach
125. Zatrzymać piękno	• zreferować treść fragmentu utworu • wskazać, co szkodziło pięknej twarzy Nino • wyjaśnić pojęcie <i>powiastka filozoficzna</i>	• wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka • wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz, twarzą w twarz</i>	• omówić pytania zadane przez uczonego Kru • wskazać cechy powiastki filozoficznej	• wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy • omówić przenośne znaczenie powiastki	• zinterpretować powiastkę w kontekście mitu o Narcyzie • podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
126. Piękno pośród brzydoty	• wyjaśnić pojęcia: <i>obóz koncentracyjny, piękno duchowe</i> • zrelacjonować treść fragmentu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratorki • scharakteryzować Suli	• omówić kontekst historyczny • omówić znaczenie przywoływania tekstów antycznych w obozie koncentracyjnym • wypowiedzieć się na temat decyzji Suli	• zanalizować tekst pod względem przeżywanych przez bohaterów emocji	• podjąć dyskusję na temat istnienia wartości uniwersalnych
127. Piękno zwykłych rzeczy	• zreferować przeczytany wiersz • określić rodzaj liryki • wskazać bohaterów wiersza	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne	• postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcję słownictwa i środków stylistycznych dla	• zinterpretować znaczenie wiersza • zinterpretować tytuł wiersza • stworzyć własną	• omówić sposób uwznioślenia codzienności w wybranym tekście kultury

			wymowy wiersza • zinterpretować tytuł wiersza	wypowiedź, wydobywając piękno codziennego przedmiotu	
128. Ukryte piękno	• zrelacjonować treść fragmentu utworu • określić czas i miejsce opisane we fragmencie utworu	• scharakteryzować Myszkę i jej rodzinę • omówić zachowania rodziców zdradzające ich stosunek do dziecka	• wskazać różnice w postawach obojga rodziców względem Myszki • podzielić tekst na części dotyczące najważniejszych problemów	• omówić funkcję bajki o Kopciuszku w tekście • zinterpretować tytuł powieści	• podjąć dyskusję na temat społecznego odbioru ludzi z zespołem Downa • omówić wybrany tekst kultury podejmujący problem społecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością
129. Sens tworzenia	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego	• określić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym • wskazać środki stylistyczne w wierszu	• postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcję środków stylistycznych w wierszu	• zinterpretować puentę utworu • zinterpretować wymowę utworu	• zanalizować obraz Johna Williama Waterhouse'a
130., 131. Życiorys, CV	• wyjaśnić pojęcia: <i>życiorys</i>, <i>CV</i> (<i>Curriculum vitae</i>) • wymienić elementy, z których składają się życiorys i CV	• zgromadzić informacje, które powinny się znaleźć w życiorysie i CV	• uporządkować informacje niezbędne do sporządzenia życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV	• na podstawie życiorysu zredagować oficjalne CV	
132., 133. List motywacyjny	• wyjaśnić pojęcie <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy, z których składa się list motywacyjny	• zgromadzić informacje do listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenia	• uporządkować informacje potrzebne do listu motywacyjnego	• ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny	
134. Fotografia	• przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii fotografii • wymienić rodzaje fotografii	• wskazać przykłady fotografii należących do danych kategorii	• ocenić wybraną fotografię według podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii	• zanalizować wybraną fotografię • omówić fotografię Charlesa Ebbeta	• zanalizować wybraną fotografię artystyczną

135., 136. O imionach i nazwiskach	- wymienić obrzędy nadawania imion - wymienić języki, z których wywodzą się imiona - zrelacjonować historię nadawania nazwisk - zrelacjonować zasady odmiany nazwisk żeńskich i nazwisk małżeństw	- wytłumaczyć znaczenie podanych imion słowiańskich - użyć imion w wołaczu - poprawnie odmienić nazwiska	- zanalizować swoje imię z uwzględnieniem podanych kryteriów - zanalizować różne nazwiska pod kątem ich pochodzenia	wypowiedzieć się na temat mody na konkretne imiona	wyjaśnić znaczenie imion biblijnych
137. O nazwach miejscowości	- wymienić rodzaje nazw miejscowości - zreferować zasadę zapisu dwuczłonowych nazw miejscowych	właściwie odmienić nazwy miejscowości	wyjaśnić pochodzenie podanych nazw miejscowości	utworzyć nazwy mieszkanki i mieszkańca danego miasta	
138. i 139. Najczęstsze błędy językowe	- przedstawić podział błędów językowych - poprawnie odczytać podane wyrazy	- poprawnie odmienić podane słowa - właściwie sformułować związki frazeologiczne - w podanych przykładach wskazać sylaby akcentowane	- skorygować błędy w podanych tekstach - odnaleźć w zdaniach błędnie użyte wyrazy - odnaleźć błędy stylistyczne w tekście i skorygować je	wskazać pleonazmy w podanych wyrażeniach	
140., 141 Podsumowanie wiadomości	- odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie - posłużyć się terminami i pojęciami: <i>życiorys</i>, <i>CV</i>, <i>list motywacyjny</i>, <i>nazwy miejscowe</i>, <i>typy błędów językowych</i>	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie uargumentować - uogólnić, podsumować i porównać	- wykorzystać bogate konteksty - sformułować i rozwiązać problem badawczy